

GEDRAGSCODE GEACTUALISEERD

Welke aanpassingen zijn er t.o.v. versie 3?

De namen van de pijlers zijn onveranderd: **Omgeving, Veilig, Vakmensen, Milieu** en **Verzorgd**.

De **normkaarten** zijn aangepast. De normregels zijn nu niet meer als 'tips' maar als 'normeisen' gepubliceerd, verdeeld in 'Maatregelen' en 'Bewustwording & Communicatie'.

Daarbij is weer de verdeling gehanteerd 'Op de norm' en 'Boven de norm' waarbij er in de onderwerpen een verschuiving is doorgevoerd.

Om meer helderheid en uniformiteit te krijgen is de soms summiere omschrijving uit het handboek gedragscode Bewuste Bouwers uitgebreid en aangepast. Om het voor de bouwplaats verantwoordelijken en auditors eenvoudiger te maken, zijn hiervoor '**Werkkaarten**' ontwikkeld, waarin de eisen en de toelichting op de eisen zijn gekoppeld.

Ook is een wijziging doorgevoerd in het toekennen van de **puntenscore**.

Belangrijke wijzigingen in de nieuwe normkaarten lees je hieronder.
Verdere toelichting op de normkaarten vind je op de werkkaarten.

OMGEVING

Algemeen

- Verschuiving onderwerpen van en naar andere pijlers.
- Herverdeling onderwerpen naar 'Maatregelen' en 'Bewustwording & Communicatie' binnen de pijler Omgeving.
- Meer aandacht voor stakeholderanalyse.

Maatregelen – Op de norm

- Toegevoegd: flora en fauna worden beschermd (*was: Milieu – Maatregelen op de norm*).
- Toegevoegd: op en rond de bouwplaats is aandacht voor kwetsbare mensen (*was: Veilig – Maatregelen boven de norm*).
- Toegevoegd: een omgevingsscan is uitgevoerd (*was: Omgeving – Bewustwording & Communicatie boven de norm*).
- Toegevoegd: de privacy van de omgeving wordt gerespecteerd (*was: Maatregelen boven de norm*).
- Verplaatst: laagdrempelige contactmogelijkheden met het project (*naar: Bewustwording & Communicatie op de norm – tekstuele aanpassing*).
- Verplaatst: Bewuste Bouwers banner is zichtbaar vanaf de straat (*naar: Bewustwording & Communicatie op de norm – tekstuele aanpassing*).

Maatregelen – Boven de norm

- Toegevoegd: de parkeergelegenheid voor bouwplaats medewerkers en bezoekers vormt geen belemmering voor direct omwonenden.
- Toegevoegd: monitoring en meting van de effecten van bouwhinder.
- Toegevoegd: contactmogelijkheden met het project zijn laagdrempelig (*was: Maatregelen op de norm – tekstuele aanpassing*).
- Verplaatst: faciliteiten worden afgestemd op de verschillende bezoekers op het project (*naar: Verzorgd – Maatregelen op de norm – tekstueel aangepast*).
- Verplaatst: de privacy van de omgeving wordt gerespecteerd (*naar: Maatregelen op de norm*).
- Vervallen: het project stemt af met naburige projecten.

Bewustwording & Communicatie - Op de norm

- Aangepast: de bouwplaats en de bouwplaats medewerkers profileren zich als Bewuste Bouwer
(was: het project profileert zich als Bewuste Bouwer).
- Toegevoegd: de Bewuste Bouwers-banner is duidelijk zichtbaar vanaf de openbare ruimte (was: Maatregelen op de norm - De Bewuste Bouwers-banner is duidelijk zichtbaar vanaf de openbare ruimte).
- Aangepast: vragen, klachten, tips en complimenten worden adequaat opgepakt
(was: professioneel).
- Aangepast: klachten, tips en complimenten worden gedeeld met de bouwplaats medewerkers
(was: complimenten en klachten worden gedeeld met de medewerkers).

Bewustwording & Communicatie - Op de norm

- Aangepast: projectinformatie is beschikbaar voor omwonenden en voorbijgangers
(was: Informatie over het project is beschikbaar voor voorbijgangers).
- Aangepast: het bouwbedrijf of de bouwplaats is 24-uur per, dag 7 dagen in de week voor communicatie bereikbaar
(was: het project is 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar).
- Toegevoegd: omwonenden worden geïnformeerd over maatregelen voor beperking van bouwhinder.
- Toegevoegd: proactieve communicatie met de opdrachtgever.
- Aangepast: de bouwplaats communiceert extra met de omgeving over de voortgang van de (bouw-)werkzaamheden en eventuele incidenten.
(was: er wordt extra gecommuniceerd met de omgeving).

VEILIG

Algemeen

- Meer aandacht voor risicoanalyse en de daaruit voortvloeiende plannen en maatregelen.
- Borgen veiligheid omgeving door meer aandacht voor planmatige aanpak (BLVC-plan of bouwveiligheidsplan omgeving).
- Toegevoegd: diverse maatregelen uit actuele gegevens.
- Toegevoegd: de verwijzing naar gedrags- en bouwplaatsregels en stakeholderanalyse.
- Herverdeling onderwerpen naar 'Maatregelen' en 'Bewustwording & Communicatie' binnen de pijler Veilig.
- Verschuiving onderwerpen van en naar andere pijlers.

Maatregelen – Op de norm

- Toegevoegd: het borgen van de veiligheid voor de omgeving wordt planmatig aangepakt.
- Aangepast: de bouwwerkzaamheden en het bouwverkeer vormen een aanvaardbaar risico, vastgelegd in een plan voor de omgeving
(was: het project en het bouwverkeer vormen geen onaanvaardbaar risico voor de omgeving).
- Verplaatst: het is duidelijk waar bezoekers zich moeten melden en zij kunnen deze locatie veilig bereiken
(naar: Bewustwording & Communicatie op de norm).
- Aangepast: op de bouwplaats zijn PBM-s beschikbaar voor bezoekers en bezoekers worden begeleid
(was: er zijn PBM-s beschikbaar voor bezoekers en bezoekers worden begeleid).
- Toegevoegd: op de bouwplaats is een goed werkend systeem van toegangscontrole.
- Aangepast: de bouwplaats-organisatie houdt de sociale veiligheid in stand
(was: het project houdt de sociale veiligheid in stand).
- Toegevoegd: op de bouwplaats of een alternatieve locatie is een AED aanwezig
(was: maatregelen boven de norm).

Maatregelen – Boven de norm

- Verplaatst: er is specifieke aandacht voor kwetsbare mensen in de omgeving (*naar*: Omgeving – Maatregelen op de norm - Op en rond de bouwplaats is aandacht voor kwetsbare mensen).
- Aangepast: de maatregelen op de bouwplaats vergroten de sociale veiligheid in de omgeving (*was*: het project vergroot de sociale veiligheid in de omgeving).
- Toegevoegd: de omgeving wordt, in samenspraak met de stakeholders, periodiek geïnspecteerd (*was* Bewustwording & Communicatie – boven de norm).
- Vervallen: bezoekers zijn herkenbaar voor medewerkers.
- Verplaatst: project beïnvloedt gewenst (weg)gedrag met andere maatregelen dan met standaard bebording (*naar*: Bewustwording & Communicatie boven de norm).
- Vervallen: het project stemt af met naburige projecten.

Bewustwording & Communicatie - Op de norm

- Toegevoegd: het is duidelijk hoe de regierol is ingevuld.
- Toegevoegd: het is duidelijk waar bezoekers zich moeten melden en zij kunnen deze locatie veilig bereiken (*was*: Maatregelen op de norm).
- Toegevoegd: op de bouwplaats is een noodplan of calamiteitplan.
- Aangepast: op en rond de bouwplaats zijn geen onveilige situaties vastgesteld (*was*: op en rondom het project zijn geen onveilige situaties vastgesteld).
- Samengevoegd: medewerkers, bezoekers, onderaannemers, leveranciers en nevenaannemers ontvangen vooraf een routebeschrijving, parkeerinstructie en een algemene veiligheidsinstructie. (*was*: medewerkers, leveranciers en nevenaannemers ontvangen een routebeschrijving en parkeerinstructie, *was*: Bezoekers ontvangen een routebeschrijving en parkeerinstructie, (*was*: Bezoekers worden geïnformeerd over de verplichte PBM-s)
- Vervallen: weggebruikers en voetgangers worden geattendeerd op het project, in-/uitrit en/of hinder door werkzaamheden.

Bewustwording & Communicatie - Boven de norm

- Toegevoegd: leren van fouten en omgaan met voortdurend verbeteren.
- Toegevoegd: de bouwplaats beïnvloedt gewenst (weg-)gedrag met andere maatregelen dan met standaard bebording. (*was*: Maatregelen boven de norm)
- Aangepast: bouwplaats medewerkers denken proactief mee over de veiligheid voor de omgeving (*was*: medewerkers denken actief mee over de veiligheid vooromwonenden, voorbijgangers en bezoekers).
- Toegevoegd: leren van fouten en voortdurend verbeteren van de veiligheid in de omgeving.
- Voor het uitvoeren van risicovolle werkzaamheden worden Taak Risico Analyses opgesteld, alvorens de werkzaamheden uit te voeren.
- Vervallen: bezoekers worden geregistreerd.
- Vervallen: bezoekers krijgen een veiligheidsinstructie.
- Vervallen: medewerkers en bezoekers weten waar de AED zich bevindt.
- Verplaatst: de omgeving wordt periodiek geïnspecteerd (*naar*: Maatregelen boven de norm).
- Vervallen: de omgeving wordt betrokken bij het bedenken van tijdelijke voorzieningen (*naar*: borgen van veiligheid op werkkaart).

VAKMENSEN

Algemeen

- Verschuiving onderwerpen van en naar andere pijlers.
- Herverdeling onderwerpen naar 'Maatregelen & Bewustwording & Communicatie' binnen de pijler veiligheid.
- Het belang van communicatie met anderstaligen.
- Toelichting: vakmensen zijn bouwplaats medewerkers van bouwbedrijven, onderaannemers, leveranciers en nevenaannemers.
- Toegevoegd: systeem van opleggen sancties bij niet nakomen van afspraken.
- Toegevoegd: verhogen bewustzijn door belonen.
- Toegevoegd: aan 'Professioneel gedrag' het elkaar durven aanspreken.
- Toegevoegd: ondersteuning die kan worden gebruikt vanuit Bewuste Bouwers, zoals de Bewuste Bouwers-toolbox en Bewuste Bouwers-instructiekaart.

Maatregelen – Op de norm

- Toegevoegd: voor de bouwplaats zijn gedragsregels en/of veiligheidsregels opgesteld (*was*: Bewustwording & Communicatie op de norm).
- Aangepast: veiligheid, gezondheid en welzijn van bouwplaats medewerkers zijn behandeld in de introductie, in de (taak-)instructie en in een toolbox meeting (*was*: veiligheid, gezondheid en welzijn van medewerkers zijn behandeld in de introductie en in een toolbox).
- Toegevoegd: het bouwbedrijf heeft aandacht voor veiligheid, gezondheid en welzijn van medewerkers (*was*: Maatregelen boven de norm - Er is extra aandacht voor gezondheid, welzijn en veiligheid van medewerkers).
- Toegevoegd: (bedrijfs-)kleding is afgestemd op het type werk en het seizoen (*was*: Maatregelen boven de norm).
- Verplaatst: faciliteiten voor medewerkers zijn goed onderhouden en schoon (*naar*: Verzorgd - Maatregelen op de norm).
- Aangepast: aanstootgevend gedrag is niet toegestaan (*was*: Aanstootgevende posters, kalenders en gedrag zijn niet toegestaan).

Maatregelen – Boven de norm

- Verplaatst: bedrijfskleding is afgestemd op het type werk en seizoen (*naar*: Maatregelen op de norm).
- Toegevoegd: op de bouwplaats worden sancties opgelegd bij het niet nakomen van afspraken of bij het constateren van onveilige handelingen.
- Aangepast: inzet van stagiairs, leerlingen of social return medewerkers (*was*: Inzet van stagiairs, leerlingen of social return).
- Verplaatst: er is extra aandacht voor gezondheid, welzijn en veiligheid van medewerkers (*naar*: Maatregelen op de norm – tekstuele aanpassing).
- Verplaatst: de faciliteiten zijn toegespitst op de verschillende medewerkers op het project (*naar*: Verzorgd – Maatregelen op de norm – tekstuele aanpassing).

Bewustwording & Communicatie - Op de norm

- Aangepast: bouwplaats medewerkers zijn op de hoogte van veiligheid- en gezondheidsrisico's en maatregelen (*was*: medewerkers, leveranciers en nevenaannemers zijn op de hoogte van veiligheid- en gezondheidsrisico's en maatregelen).
- Aangepast: bouwplaats medewerkers zijn op de hoogte van deelname aan Bewuste Bouwers en committeren zich aan de gedragscode (*was*: medewerkers en leveranciers zijn op de hoogte van deelname aan Bewuste Bouwers).
- Aangepast: het bouwbedrijf stimuleert ideeën voor duurzame inzetbaarheid (veiligheid, gezondheid en welzijn) van bouwplaats medewerkers (*was*: het project stimuleert ideeën voor duurzame inzet (veiligheid, gezondheid en welzijn) van medewerkers).
- Toegevoegd: bouwplaats medewerkers spreken elkaar aan op gedrag en onaanvaardbare risico's.
- Verplaatst: gedragsregels zijn opgesteld voor het project (*naar*: Maatregelen op de norm- tekstuele aanpassing).
- Vervallen: medewerkers gedragen zich professioneel.

Bewustwording & Communicatie - Boven de norm

- Aangepast: bouwplaats medewerkers kunnen uitleggen wat deelname aan Bewuste Bouwers inhoudt
(was: medewerkers kunnen uitleggen wat Bewuste Bouwers inhoudt).
- Aangepast: het bouwbedrijf en de bouwplaats dragen bij aan stimulering van jongeren voorstudiekeuze techniek
(was: het project draagt bij aan stimulering van jongeren voor studiekeuze techniek).
- Aangepast: instructie en informatie zijn in meerdere talen beschikbaar voor bouwplaats medewerkers
(was: instructie en informatie zijn in meerdere talen beschikbaar voor medewerkers).
- Aangepast: de bouwplaats houdt rekening met specifieke doelgroepen en met eventuele cultuurverschillen
(was: Het project houdt rekening met laaggeletterden).

MILIEU

Algemeen

- Aan diverse normeisen zijn omschrijvingen en toelichtingen toegevoegd.
- Niet alle initiatieven zijn vanuit de bouwplaats opgezet maar zijn bedrijfsrichtlijnen.
- Het doorvoeren van maatregelen wordt wel aangestuurd door de bouwplaats.
- Bij afvalscheiding toegevoegd de problematiek bij beperkte ruimte.
- Toegevoegd: vergroten bewustzijn op milieugebied door meer delen van de resultaten.
- Duurzaamheid meenemen als selectiecriteria in het inkoopproces is nader omschreven.
- Verschuiving onderwerpen van en naar andere pijlers.
- Hervordering onderwerpen naar 'Maatregelen & Bewustwording & Communicatie' binnen de pijler Milieu.

Maatregelen – Op de norm

- Aangepast: op de bouwplaats zijn energie-en waterbesparende maatregelen doorgevoerd
(was: de (bedrijfs)richtlijnen voor energie- en waterbesparing worden aantoonbaar toegepast).
- Toegevoegd: reductiemaatregelen energie-en waterverbruik worden gemonitord
(was: Maatregelen boven de norm – tekstuele aanpassing).
- Toegevoegd: de bouwplaats heeft een afvalbeheerplan
(was: maatregelen boven de norm – tekstuele aanpassing).
- Aangepast: afval wordt in diverse fracties gescheiden ingezameld en aangeleverd
(was: afval wordt gescheiden).
- Toegevoegd: opvangmogelijkheid bij lekkage van brandstoffen en/of olie.
- Verplaatst: (rest)materiaal wordt hergebruikt
(naar: Maatregelen boven de norm).
- Verplaatst: flora en fauna worden beschermd
(naar: Omgeving Maatregelen op de norm).

Maatregelen – Boven de norm

- Aangepast: de bouwplaats maakt gebruik van duurzaam opgewekte stroom
(was: het project maakt gebruik van duurzaam opgewekte stroom).
- Aangepast: de bouwplaats heeft een target voor scheidingspercentage
(was: het project heeft een afvalbeheersplan ter voorkoming van afval en met een target voor scheidingspercentage).
- Aangepast: het project maakt gebruik van duurzaam materieel
(was: het project maakt gebruik van duurzaam materiaal en materieel).
- Verplaatst: doelstellingen en/of monitoring voor beperken geluid, trillingen, licht, stof, dampen en CO2
(naar: Omgeving – Maatregelen boven de norm – tekstuele aanpassing).

Bewustwording & Communicatie - Op de norm

- Aangepast: op de bouwplaats of bij het bouwbedrijf wordt minimaal 1 x per jaar een toolbox over het werken vanuit de milieurielrichtlijnen gehouden
(was: op het project wordt minimaal 1 x per jaar een toolbox over het werken vanuit de milieurielrichtlijnen gehouden).

Bewustwording & Communicatie - Boven de norm

- Aangepast: milieumaatregelen worden gedeeld met de omgeving en zijn zichtbaar (was: milieumaatregelen worden gedeeld met de omgeving).
- Aangepast: resultaten van monitoring en meting worden gedeeld met de omgeving (was: resultaten van monitoring worden gedeeld met de medewerkers).
- Aangepast: medewerkers worden gestimuleerd om zelf duurzame ideeën aan te dragen (was: medewerkers worden gestimuleerd om duurzame ideeën aan te dragen).
- Aangepast: duurzaamheid is een selectiecriteria voor leveranciers en onderaannemers (was: onderaannemers en leveranciers worden geselecteerd op duurzaamheid).

VERZORGD

Algemeen

- Aan diverse normen zijn omschrijvingen en toelichtingen toegevoegd.
- Toegevoegd: schoonhouden faciliteiten bouwplaats medewerkers uit pijler Milieu inclusief nadere toelichting.
- Toegevoegd: faciliteiten toespitsen op verschillende doelgroepen uit pijler Omgeving.
- Beperken overlast parkeren verplaatst naar pijler Omgeving.
- Omwonende informeren over maatregelen beperken modder, stof geluid verplaatst naar pijler Omgeving.

Maatregelen – Op de norm

- Toegevoegd: faciliteiten voor bouwplaats medewerkers en bezoekers zijn schoon en goed onderhouden (was: Maatregelen Vakmensen op de norm – tekstuele aanpassing).
- Toegevoegd: faciliteiten zijn toegespitst op de verschillende doelgroepen (was: Omgeving – Maatregelen boven de norm – tekstuele aanpassing).
- Aangepast: op en rond de bouwplaats is geen noemenswaardige aanwezigheid van los bouw- en sloopafval, zwerfafval en onkruid. (was: het project is vrij van los bouw- en sloopafval, zwerfafval en onkruid)
- Vervallen: (Bouw)keten zijn onderhouden.

Maatregelen – Boven de norm

- Aangepast: er zijn geschikte afvalbakken op diverse locaties op de bouwplaats aanwezig (was: er zijn afsluitbare afvalbakken op diverse locaties op het bouwterrein aanwezig).
- Aangepast: ongewenste graffiti wordt onmiddellijk verwijderd (was: graffiti wordt voorkomen en/of verwijderd).
- Vervallen: rondom het project wordt opgeruimd, ook als het afval niet van het project afkomstig is).

Bewustwording & Communicatie - Op de norm

- Aangepast: het bouwbedrijf en de bouwplaats stimuleren de bouwplaats medewerkers om de faciliteiten schoon en opgeruimd te houden (was: het project stimuleert medewerkers het project en bouwkeet schoon en opgeruimd te houden).
- Aangepast: periodiek worden de bouwplaats en de naaste omgeving geïnspecteerd (was: de omgeving wordt periodiek geïnspecteerd op verzorgdheid).

Bewustwording & Communicatie - Boven de norm

- Aangepast: bouwplaats medewerkers nemen zelf verantwoordelijkheid voor opgeruimde bouwplaats en faciliteiten (was: medewerkers nemen verantwoordelijkheid voor een opgeruimd project).
- Verplaatst: omwonenden worden geïnformeerd over maatregelen voor beperking van modder, stof en geluid (naar: Omgeving – Bewustwording & Communicatie boven de norm – tekstuele aanpassing).

- Aangepast: omwonenden worden betrokken bij de afwerking/inrichting van het bouwterrein
(was: omwonenden worden betrokken bij de afwerking / inrichting van het bouwterrein (bijvoorbeeld beschilderde bouwschutting)).

